

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון כ"ט בטבת תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - כ"ח

1. כיצד נפסק להלכה בשיעור זמן 'לאלתר'?
 בשם שמואל - כדעה הפוסק 'שלא שהה אדם שם'. בשם ר"י בר שמואל - כדעה שלא עבר אדם שם.
 הטעם שלא הזכירו את שמות הדעות, כיון שיש הופכים השיטות.
 עוד למדנו: פירוש 'חפיסה' - חמת עור קטנה. פירוש 'דלוסקמא' - שק של זקנים.
2. משנה - אלו דוגמאות שנינו שמעמידים אדם בחזקתו הראשונה שהוא חי?
 א. המביא גט, והניחו לבעל כשהוא זקן או חולה - נותן לה בחזקת שהוא קיים, ולא חוששים שמת ובטלה השליחות.
 ב. בת ישראל הנשואה לכהן, והלך בעלה למדינת הים - אוכלת בתרומה בחזקת שבעלה קיים.
 ג. השולח חטאתו ממדינת הים - מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים, ולא חוששים שהיא חטאת שמתו בעליה שהולכת למיתה.
3. האם משנתנו עוסקת בכל זקן וחולה?
 א. לדעת רבא - בזקן שהגיע לגבורות 80, ובחולה שהוא גוסס ורוב גוססין למיתה.
 ב. אביי חלק מכך הברייתא - המביא גט והניחו זקן, אפי' בן מאה שנה - נותן לה בחזקת שהוא קיים. ונשאר בתיובתא ואב"א 'כיון דאיפליג איפליג'.
4. אביי: מדוע במשנתנו נותן את הגט ולא חושש למיתה, ואילו בברייתא 'הרי זה גיטך שעה אחת קודם למיתתו - אסורה לאכול בתרומה מיד'?
 א. רבה - אין לדמות, בתרומה אפשר לה להיות ניזונת בחולין, בגט אי אפשר לחשוש למיתה, א"כ אין לך אדם שולח גט לאשתו וישארו עגונות.
 אך עדין קשה ממשנתנו לגבי הלך בעלה למדינת הים, שמוכח שאף לענין תרומה מעמידים בחזקת חי.
 ב. ר"א ב"ר יצחק - הטעם שבברייתא חוששים כיון שנאסרה מחיים שעה אחת, ובכל שעה יש להסתפק אם זו השעה. ונדחה - יתכן שימות לפני.
 ג. אביי - משנתנו כר' מאיר לגבי לוקח יין מבין הכותים [לעיל כה]. שלא חושש לשמא יבקע הנוד, והברייתא כר' יהודה החושש לבקיעת הנוד.
 ד. רבא - 'שמא מת' לא חוששים כיון שעומד על חזקתו, אבל 'שמא ימות' חוששים כיון שאינו סותר החזקה.
 ונדחה - נוד נחשב כשמא ימות ומ"מ נחלק ר' מאיר, ואין לתרץ שר' מאיר לא חשש כיון שבנוד יכול למוסרו לשומר, שהרי 'ערביך ערבא צריך'.
 ה. רבא למסקנה - שמא מת לא חוששים, שמא ימות מחלוקת תנאים. [ומשנתנו כדברי הכל והברייתא כר' יהודה].
5. כיצד שנינו שמקריבים חטאת שבעליה במדינת הים, הרי צריך סמיכה?
 רב יוסף - מדובר בחטאת של אשה ובני ישראל סומכין ואין בנות ישראל סומכות. רב פפא - מדובר בחטאת העוף שאינה עונה סמיכה.
6. מה הטעם שהוצרכו במשנה ללמדנו שלש דוגמאות של 'בחזקת שהוא קיים'?
 בגט מובן שאל"כ יעגנו הנשים, ובתרומה נתחדש אע"פ שיכולה לאכול בחולין, ובחטאת העוף נתחדש שלא אומרים שמספק לא יכניס חולין לעזרה.
7. משנה - על אלו שלשה אמר רבי אלעזר בן פרטא לפני חכמים שדנים אותם בחזקת חיים וקיימו את דבריו?
 א. עיר שהקיפה כרקום - מצור, ב. ספינה המוטפת בים, ג. על היוצא לידון בידי נפשות. אבל אם כבשוה לאחר המצור, וספינה שאבדה בים, והיוצא ליהרג - נותנין עליהם 'חומרי חיים' ובת כהן לישראל לא תאכל בתרומה, 'חומרי מתים' בת ישראל לכהן לא תאכל.
8. לשון א' בדברי רב יוסף - היוצא ליהרג שנותנין עליו חומרי חיים זה רק בבי"ד של ישראל שאף לאחר גמר דין אם ימצאו זכות מחזירין את דינו, אבל בבי"ד של עכו"ם כיון שנגמר דינו יהרג בכל אופן ואף שוחד אינם מקבלים לאחר פסק דינם. מנין הקשו על רב יוסף?
 א. משנה במכות - שנים המעידין על איש שפלוגי שנגמר דינו בבי"ד פלוני, ופלוני ופלוני עדי - הרי זה יהרג ומדוע לא נחשוש שמצאו לו זכות. ותירצו - יתכן שבזמן שונה דינו. [שאם היה זכות למה יברח].
 ב. ברייתא - שמע מבי"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג - ושיאו את אשתו, אבל שמע מקומנטריסין עכו"ם - אל ישיאו. ואין לפרש מת ונהרג ממש שהרי קיימא לן שמאמינים מסיח לפי תומו, אלא הכוונה יוצא למות או ליהרג, ומוכח שלא חוששים שנמצא זכות. ותירצו: הכוונה מת או נהרג ממש, ומה שמסיח לפי תומו נאמן, זה בדבר שאינו שייך בו אבל בדבר ששייכים ומתפארים בו אינו נאמן.